

Miljö- och energidepartementet
Energienheten
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se
christina.nordenbladh@regeringskansliet.se

Remissvar gällande Promemoria – Anläggningsbesked för biodrivmedel

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har erbjudits att yttra sig avseende promemorian ”Anläggningsbesked för biodrivmedel” som berör EU-regler om att biodrivmedel från ”livsmedelsbaserade grödor” från nyare eller avskrivna anläggningar inte får fortsatt skatteundantag från energi- och koldioxidskatt. Vi tackar för möjligheten att bidra med våra synpunkter och delger härmed vårt yttrande enligt Miljö- och energidepartementets remiss den 14 september 2015.

I korthet

- LRF invänder mot vägvalet att anpassa lagstiftningen efter EU:s energi- och miljöstödsriktlinjer för 2014-2020, då förslaget i grunden hotar Sveriges möjlighet att nå målet om en fossilfri fordonsflotta.
- LRF anser sig tvingad att i denna situation och tidsnöd rekommendera att införliva EU-lagstiftningen, som ett kortsiktigt alternativ medan regeringen, *i bred samverkan med berörda parter*, arbetar fram en långsiktig lösning för en fossilfri fordonsflotta och en biobaserad ekonomi.
- LRF menar att frågan om framtiden för den svenska koldioxidskattens framtid bör kunna avgöras politiskt genom dialog på högsta politiska nivå med EU-kommissionen.
- LRF anser att förslaget innebär en skattemässig diskriminering av biodrivmedel med hög klimatprestanda. Målet bör vara att Sverige tillåts beskatta biodrivmedel utifrån faktisk klimatpåverkan, utan att detta definieras som statsstöd och utan att de svenska reglerna räknas som undantag.
- LRF anser att regeringen bör arbeta aktivt för att säkerställa att kommande direktiv och riktlinjer om val av grödor för biodrivmedelsproduktion på ett seriöst sätt grundas på entydiga forskningsresultat och utifrån ett bredare systemperspektiv.

MATSDOTTER, ELINA, elina.matsdotter@lrf.se

LRF vill framhålla följande synpunkter

Inledningsvis vill LRF framhålla att vi välkomnar den uttryckt politiska viljan om att Sverige ska ta *klimatkliv* och *bli ett av världens första fossilfria länder*, som statsminister Stefan Löfven nyligen formulerade i regeringsförklaringen.

Vi är medvetna om att det också finns en uttalad politisk vilja i Sverige att fortsätta främja biodrivmedel genom skattebefrielse. LRF anser dock att ansvariga politiker nu måste visa mer handlingskraft och gå från ord till verklighet vad gäller en fossilfri framtid.

Anpassning av lagstiftning innebär klimatkliv bakåt

LRF anser att regeringen väljer att ta ett stort kliv bakåt, genom att acceptera en tillämpning av skattesystemet för biodrivmedel till EU:s energi- och miljöstödsriktlinjer. Genomförs lagändringsförslagen skickar det felaktiga signaler till marknaden och många planerade investeringar i klimateffektiva biodrivmedel riskerar att gå förlorade.

Konsekvenserna av regeringens förslag blir fortsatt total ovisshet om framtida marknadsförutsättningar för biodrivmedel från energigrödor, oavsett om produktionen har någon ILUC-effekt eller ej. Förslaget hindrar företagare att våga investera i produktion av klimatsmarta biodrivmedel. Det gäller även den avfallsbaserade biodrivmedelsproduktionen. Marknaden för biodrivmedel kommer därmed inte kunna byggas ut så länge styrmedel och skatteregler kan ändras med denna illustrerade korta framförhållning. Stoppas utvecklingen av biodrivmedel kommer Sverige inte att klara målet om en fossilfri fordonsflotta 2030.

Införandet av anläggningsbesked

LRF skulle helst se att förslaget enligt promorian kunde avvisas. Samtidigt är det tydligt att en sådan linje skulle riskera möjligheten att nå en uppgörelse med EU-kommissionen om statsstöds godkännande efter årsskiftet. Att inte ha skattebefrielse från 1 januari 2016, och inte heller något annat godkänt stödsystem, innebär att alla biodrivmedel med gällande regelverk måste beläggas med full energi- och koldioxidskatt enligt samma skattesatser som fossila drivmedel. Det skulle snabbt slå ut de förnybara biodrivmedlen från marknaden. För att inte hamna i en sådan situation är vi beredda att acceptera införandet av anläggningsbesked.

För att Sverige ska ha möjlighet att ta *klimatkliv* anser LRF att det är av yttersta vikt att regeringen ser allvarligt på frågan hur vi inom en rimlig tidsplan kan skapa kommersiella möjligheter för aktörer att satsa på verksamhet som bidrar till en biobaserad ekonomi.

Frågan måste drivas av den svenska regeringen på högsta politiska nivå

LRF menar att det nu är hög tid för ansvariga politiker att ta striden med EU-kommissionen på högsta politiska nivå. Sverige bör inte acceptera att EU-kommissionens tjänstemän och jurister tvingar oss att anpassa våra styrmedel, så att de försämrar möjligheterna att ställa om till en fossilfri fordonsflotta och utveckla en biobaserad ekonomi.

LRF menar att regeringen istället bör driva frågan mot EU-kommissionen om att val av energikällor enligt artikel 194 Fördraget om Europeiska Unionens Funktionssätt (FEUF) kvartstår som en fråga om nationell befogenhet. Det innebär att beskattning av biodrivmedel som produceras på inhemsk biomassa (förnybar energi) och frågan om överkompensation enligt statsstödsreglerna således inte tillhör EU-kommissionens befogenhetsområde.

Skattemässig diskriminering av biodrivmedel med hög klimatprestanda

LRF anser att respektive drivmedels klimatpåverkan ska vara grunden för beskattning. EU-kommissionen anger att drivmedel som tillverkas av "livsmedelsbaserade grödor" inte får gynnas, oavsett vilken klimatnytta de har. Förslaget är inte teknikneutralt och innebär en skattemässig diskriminering av vissa biodrivmedel med hög klimatprestanda.

LRF menar att regeringen istället bör arbeta för att en koldioxidskatt-differentiering införs för drivmedel, grundat på respektive drivmedels klimatreduktion enligt de värden Energimyndigheten presenterar utifrån förnybarhetsdirektivets beräkningsmodell.

Riktlinjer om val av grödor för biodrivmedelsproduktion

Problematiken som Sverige nu erfar kopplat till skattebefrielsen ska ses mot bakgrund av de diskussioner som pågått inom EU om indirekt förändrad markanvändning (ILUC). Huruvida biodrivmedel från energigrödor bidrar till indirekt förändrad markanvändning eller ej är omdiskuterat och forskningsresultaten varierad. Vi kan dock konstatera att det i Sverige råder väldigt liten risk för ILUC-effekter från inhemsk produktion av energigrödor. Det finns mer än 500 000 ha åkermark i Sverige som kan nyttjas för mer aktiv produktion av grödor lämpliga för biodrivmedelsproduktion.

Promemorians exemplifiering av "livsmedelsbaserade grödor" stämmer i stort sett överens med ILUC-direktivets och kan sammanfattas som att de flesta jordbruksgrödor som innehåller stärkelse, socker eller olja inte ska få stöd. Detsamma gäller även helsäd, även om det exempel som ges gäller majs och inte exempelvis vete eller korn. I texten ges en ytterligare precisering: med stärkelsrika grödor avses spannmål, så som vete, råg, havre och majs (oavsett om det är enbart sädeskornen eller hela växten som används), rotfrukter (till

exempel potatis, jordärtskocka, sötpotatis, maniok och jams) och stamknölar (till exempel taro). Promemorian noterar att det för sockergrödor och oljegrödor inte finns någon definition i EU-dokumentet, men bedömer att sockergrödor bör avse sockerbeter och sockerrör, och att oljegrödor bör avse till exempel raps och oljepalmer.

Mot bakgrund av de olika definitionerna och de oklarheter som finns kring begreppet "livsmedelsbaserade biodrivmedel" anser LRF att detta begrepp inte bör användas i lagtexten. Alla former av grödor, skogsråvara och biprodukter behövs i en framväxande fossilfri bioekonomi.

LRF anser att regeringen bör arbeta aktivt för att säkerställa att kommande direktiv och riktlinjer om val av grödor för biodrivmedelsproduktion på ett seriöst sätt grundas på entydiga forskningsresultat och utifrån ett bredare systemperspektiv

Till sist vill vi påpeka att för en stor medlemsorganisation som LRF är det viktigt att förankra våra remissvar i organisationen. Det är därför högst olämpligt att ett remissförfarande av denna dignitet behandlas med en svarstid på under en vecka.

Vi står dock gärna fortsatt behjälpliga för samverkan framåt!

Elina Matsdotter
Energi- och klimatpolitisk expert

Isabel Moretti
Enhetschef Energi & Miljö